

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 125. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181604704.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

"Maadelighed i Nydelsen af det gode er endvidere det, som udmærker Dyrene fra Menneskene og bidrager ikke lidet til, at de ufornuftige Skabninger ere lykkeligere end de fornuftige. Naar saa' man Dyrene at blande tusende forskellige Ting imellem hinanden? Sæt en Hund til et menneskeligt Maaltid, da skal man se ham gaa omkring og snuse og lugte til alle de mangfoldige fremsatte Retter og deraf at udvælge sig den, som han finder bedst overensstemmende med sin Natur eller sin Appetit, de øvrige lader han upaatvivleligen staa; men naar 126 handler Mennesket saaledes? Naar bieder Mennesket med at spise, til Hungeren mindede ham? Naar lod han være at drikke, til Tørsten indfandt sig? Aldrig; thi en enkelt ordentlig Dag i et Menneskes Levetid gjør ham ikke til nogen Undtagelse. De ufornuftige Skabninger derimod følge Naturens Drift i alle deres Nydelser; de spise, naar Maven byder, drikke, naar de føle Tørst, og elske, naar Naturen tilsiger; da derimod Mennesket - ja, derom vil jeg lade Beaumarchais' Antonio tale: *Boire sans soif*, siger han, *et faire Pamour en tout temps, il n'y a que ça qui nous distingue des autres bêtes*. Der hersker en saadan Ufor nøjelighed hos Menneskene frem for hos Dyrene, der strækker sig til alle Ting, endogsaa til de simpleste Forlystelser, der hos Dyrene ere uskyldige, men hos Menneskene næsten altid skadende eller ødelæggende, enten for andre eller for dem selv. Naar den muntre Kat kan more sig paa det fortræffeligste ved at spøge med en levende eller død Mus, saa maa man betænke, at de to Slags Dyr ere Fjender af Naturen og af en ganske forskjellig Art, og at Mennesket meget ofte leger lige saa grusomt med et svagere Medmenneske; men naar den samme Kat kan paa en mere uskyldig Maade lege med det første det bedste Baand, han kan faa fat paa, maa man da ikke le og ynkes over det Menneske, der, ofte ved det nedrigste Kryberi, eller paa sin Samvittigheds og Formues Bekostning, kjøber sig det eneste Baand, hvormed han synes, at det er værd at lege?